

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tas-27 ta' April, 2007

Citazzjoni Numru. 730/2003

Matthew Camilleri

Vs

Kriston sive Carson Caruana

II-Qorti

Preliminari

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attur
ippremetta illi:

Peress illi fl-erbgha (4) ta' April 2001 fil-fabbrika *Raesh Quarglas* (Malta) fil-Mosta Technopark limiti tal-Mosta

Kopja Informali ta' Sentenza

waqt li l-attur Matthew Camilleri kien fuq xogħlu huwa gie aggredit u attakkat fizikament minn persuna li tahdem fl-istess post u cjoe minn Kirston sive Carson Caruana u li pprokura lill-attur danni fizici u medici konsiderevoli (fosthom griehi gravi u ta' natura permanenti) filwaqt li l-istess konvenut kien fil-periklu tal-mewt liema danni jirrizultaw mill-case *summary* tal-*Consultant Neurosurgeon* Dr. J Van's Verlaat hawn anness u mmarkat bhala Dokument MC1;

Peress illi l-imsemmi kaz sehh unikament tort u htija tal-konvenut;

Peress illi b'konsegwenza ta' dan l-istess kaz, li ghalih kien unikament responsabbi l-konvenut, l-attur sofra griehi ta' natura gravi u *per durata*, danni attwali kif ukoll danni futuri '*lucrum cessans*' kif sejjer jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

Peress illi l-konvenut gie interpellat għal diversi drabi sabiex jghaddi ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni kawzati minnu, izda baqa' inadempjenti;

Għaldaqstant, jghid il-konvenut ghaliex din l-Onorabbi Qorti m'ghandiekk għar-ragunijiet premessi, u prevja kull dikjarazzjoni ohra necessarja:

1. Tiddikjara lill-konvenut responsabbi ghall-kaz li sehh fil-limiti tal-Mosta fl-4 t' April 2001 u għad-danni konsegwenzjali li garrab l-attur bhala rizultat ta' dan l-incident;
2. Tillikwida, okkorrendo bl-opra ta' *periti nominandi* d-danni sofferti mill-attur rizultat ta' dan l-istess incident;
3. Tikkundanna lill-istess konvenut ihallas lill-attur b'danni hekk likwidati ma' l-imghaxijiet legali.

Bir-riserva għal kull azzjoni fil-ligi; bl-ispejjeż, inkluzi dawk ta' l-ittra interpellatorja tat-22 ta' Ottubru 2001 u tal-ittra ufficjali prezentata fl-24 ta' Frar 2003 u bl-imghaxijiet kontra l-konvenut ingunt għas-sabizzjoni.

Rat id-Dikjarazzjoni tal-attur a fol. 3 tal-process.

Rat **In-Nota ta' I-Eccezzjonijiet tal-konvenut** a fol. 12 tal-process fejn eccepixxa:

1. Illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt stante illi l-konvenut ma kkaguna l-ebda dannu fiziku u mediku minhabba illi l-istess attur kien isofri minn kundizzjoni medika minn qabel il-jum ta' l-incident *de quo*;
2. Illi fi kwalunkwe kaz l-attur ma sofra l-ebda danni permanenti li jistghu itellfulu xi qligh fil-futur kif se jkun ippruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawza;
3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti ezibiti;

Rat in-nota a fol 33;

Rat id-digriet a fol. 34 li bih gie nominat Mr. Francis X. Darmanin bhala espert mediku;

Rat ir-relazzjoni tal-espert mediku a fol 55 et seq;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat li ma saret ebda talba ghas-sospensjoni tal-prolazzjoni tas-sentenza;

KONSIDERAZZJONIJIET

Din l-kawza hi dwar glieda li nghalqet fil-fabbrika fejn kienu jahdmu l-kontendenti f'liema glieda l-attur sofra feriti gravi li rrizultaw f'dizabilita' permanenti.

Il-konvenut mhux qed jikkontesta l-fatt li hu kien qed jinki lill-attur dwar it-telfa li kienu garrbu t-team tal-Manchester United, ma minn l-attur kien izomm, u dan billi offriliu tazza mishun bil-lumi diversi drabi. Lanqas ma hu qed jikkontesta mill-konvenut li hu kien ta daqqiet ta' ponn lill-

attur f'dan l-incident, izda qed isostni li dan ghamlu billi l-attur kien tah daqqa fuq imniehru qabel. Fix-xhieda tieghu, l-konvenut bhal speci jrid jimminimizza l-incident, u fl-istess hin li hu gie anke provokat mill-attur.

Min naha tieghu l-attur spjega dettaljatament x'gara dak in-nhar. Hu xehed hekk:

Hu jghid li kien xoghol u l-konvenut beda jaqbad mieghu dwar il-logħba futbol li kienet saret il-gurnata ta' qabel bejn il-Manchester United u Bayern Munich, u dan billi l-attur kien izomm mal-Manchester United. Il-konvenut mar fuqu u fidejh kellu tazza tal-hgieg mimlija mishun u lumi u biex jinkih qallu biex jixrobha. Il-konvenut poggilu t-tazza fuq il-mejda fejn il-magna fejn l-attur kien qed jahdem. L-attur qallu biex inehhiha pero' Caruana ma tahx kasu. Imbagħad l-attur nehhiha minn hemm u poggiha fuq il-mejda ta' Caruana. Wara ffit Caruana rega gab it-tazza u poggiha fuq il-mejda fejn l-attur u rega qallu biex jixrobha. Għalhekk l-attur rega qabad it-tazza u poggiha fuq il-mejda ta' Caruana. Wara ffit sekondi Caruana rega mar bit-tazza u l-attur qabadha u battalha fid-dustbin. Il-konvenut mar qabad il-lumija mid-dustbin u mar fuq l-attur u għamililu vicin halqu u beda jghidlu biex jiekolha. L-attur nehha l-lumija minn fejn halqu b'ido, u dak il-hin il-lumija taret u laqat lill-konvenut f'geddumu accidentalment meta kien qed inehhi l-lumija. X'hin intlaqat il-konvenut qabad u gholla idejh it-tnejn fuq l-attur u l-attur gholla idejh biex l-konvenut ma jagħtihx u zamm lu idejh. Kif nehha idejh minn tal-konvenut, dan intelaq għal fuqu u għamel id wahda ma sider l-attur b'tali mod li ma setghax jiccaqqlaq u qabad jagħtih bil-ponn b'idejh l-ohra. Matul dan il-hin kollu l-attur kien bilqeda waqt li l-konvenut kien bil-wieqfa. Il-konvenut kien liebes ingwanti tax-xogħol u taht l-id li beda jagħtih bil-ponn biha, kellu curkett. Il-konvenut beda jagħtih bil-ponn fuq nasu hdejn ghajnejh tax-xellug bla hniena sakemm waqqfu Manuel Baldacchino. Kien hemm prezenti diversi haddiema ohra.

Il-konvenut qed isostni li hu rreagixxa ghax l-attur kien laqtu f'immieħru. L-attur ighid li hu laqghat lill-konvenut accidentalment meta nehha l-lumija li l-konvenut poggilu

ma' wiccu. Mill-provi prodotti I-Qorti tikkonkludi li I-konvenut kien intlaqat accidentalment mill-attur u mhux deliberatament u dan meta l-attur kien ilu jigi persistentement jigi mdejjaq u minki mill-konvenut ghalxejn. Jirrizulta inoltre, kemm mix-xhieda ta' li Spettur Bartolo, u tal-ahwa Baldacchino li I-konvenut ma kellu ebda feriti f'wiccu, u dana gie konfermat anke mit-Tabib Mario Scerri li kien gie nominat mill-Magistrat inkwierenti biex jezamina lill-konvenut li kien qed jilmenta li kien intlaqat mill-attur f'din il-glieda. Jirrizulta ghalhekk li I-konvenut intlaqat accidentalment mill-attur fil-glieda meta dana kien qed jipprova jehles mill-konvenut li kien qed idejqu. Dina I-glieda giet provokata unikament mill-konvenut ghal raguni ta' xejn.

Min jikkaguna danni fi glieda ma jistax jinvoka, b'menomazzjoni tad-danni, il-provokazzjoni, jew, forsi aktar ezattament, il-“*calor rixae*”, jekk il-provokazzjoni kien ipprovokaha hu stess. Kieku stess min jikkaguna d-danni, ikkagunahom waqt li kien qieghed jirreagixxi, I-iskuzanti tal-provokazzjoni lanqas hi ammessa, jekk dik ir-reazzjoni tieghu ma kienitx proporzjonata. (Vol XL pag. 376).

Fil-fatt fil-kaz in ezami, appart i-provokazzjoni tal-konvenut, ir-reazzjoni tal-konvenut kienet wahda sproporzjonata, tant li hu kkaguna feriti gravi fuq l-attur, li kien fil-perikolu li jitlef hajtu, u li kieku ma giex imferraq minn Emanuel Baldacchino I-konvenut kien jibqa' jaghtih.

Ghalhekk il-Qorti tikkonkludi li I-incident gara unikament tort tal-konvenut.

Dwar I-eccezzjoni tal-konvenut li I-istess attur kien isofri minn kundizzjoni medika minn qabel il-jum ta' I-incident *de quo*, il-Qorti tirrilkeva li dina I-allegazzjoni ma ngabet ebda prova.

Danni

Il-genituri ta' l-attur xehdu li minhabba dana I-incident huma nefqu hafna flus ghall ispejjez medicinali ta' l-attur,

izda kull ma pprezentaw bhala spjejjez ghal **damnum emergens** kienet biss ricevuta ta' Lm4 (ara fol 64).

L-attur ipprezenta certifikat mediku a fol 5 ta' Dr. J. Van't Verlaat dwar il-feriti li hu garrab. Inoltre l-Qorti kienet innominat espert mediku (Mr. F. Darmanin) biex jezamina lill attur u dan pprezenta r-rapport tieghu a fol. 55 fejn gie stabbilit illi l-attur qed ibati minn **Permanent Disability ta' 5%**.

Il-konvenut irrefera ghall-fatt li l-attur, wara l-incident, baqa' jahdem fl-istess impieg u ghalhekk ma garrab ebda danni. Il-Qrati tirrileva li dawn il-Qrati gieli taw hlas anke fejn impjegat izomm l-impieg tieghu, u dan isir fuq il-motivazzjoni li d-dizabilita' tista' dejjem tkun ta' xkiel ghalih milli javvanza u jtejjeb il-posizzjoni finanzjarja tieghu. (Vol LXX1 p2 p 136 Gatt vs Theuma; App Civ. Gatt vs Carbone 7/7/1998; Vol LXXX11 p2 p 242).

Meta gara l-incident fil 4/4/2001 l-attur kelli 19 il-sena. (Hu twieled fil 21/4/1981). L-attur jahdem bhala *glass blower* f'fabbrika gewwa l-Mosta. Hu pprezenta Declaration of Earnings fejn bhala Gross Pay jirrizulta li hu jaqla' Lm4,782.34 u Net Pay Lm4,137.04 (Dok fol 63). Bhala weekly wage hu għandu Lm62.65 plus Lm15 Allowance.

Il-partijiet ma għamlu ebda sottomissionijiet, u lanqas dwar kif għandhu jinhad dem il-kalkolu tal-*lucrum cessans*. Il-Qorti għalhekk ser tahdem b'dan il-mod. Se tiehu *multiplier* ta' 35 sena; bhala paga fil-gimgha qed tiehu Lm70 fil-gimgha u minhabba *l-lump sum payment* ser tnaqqas ta' 12 % billi l-kawza ilha mit-2003.

Lm 70 x 56 x 35 = Lm137,200

5% = Lm6,860

12% = Lm6,036

oltre Lm4 *damnun emergens* = B'kollox - Lm6,040.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
Il-Qorti tiddeciedi
Billi tilqa' t-talbiet ta' l-attur u
Tiddikjara lill-konvenut responsabbi ghall-incident li sehh
fil-limiti tal-Mosta fl-4 t'April 2001 u għad-danni
konsegwenzjali li garrab l-attur bhala rizultat ta' dan l-
incident;
Tillikwida d-danni sofferti mill-attur rizultat ta' dan l-istess
incident fis-somma ta' Lm6,040
Tikkundanna lill-istess konvenut ihallas lill-attur id-danni
hekk likwidati.
Bl-ispejjez kontra l-konvenut u bl-imghax mid-data tas-
sentenza.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----